

Chile

Chile nadále zůstává v průběhu poslední dekády jednou z nejrychleji rostoucích ekonomik v Latinské Americe. Po finanční krizi však roste HDP v zemi pomaleji, a to v rozmezí 1–4 %, míra inflace vykazovala v roce 2018 hodnotu 2,4 %. Populace Chile překročila 18 mil. obyvatel a HDP na obyvatele v roce 2018 činilo dle odhadů MMF 16 143 USD. Nezaměstnanost je dlouhodobě na úrovni okolo 7 %. Běžný účet Chile je dlouhodobě deficitní a v roce 2018 vykazoval hodnotu -7,4 mld. USD.

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	1,3	1,5	4,0	3,4	3,2	3,0
HDP/obyv. (USD)	13 748	15 068	16 143	16 277	17 022	17 764
Míra inflace (%)	3,8	2,2	2,4	3,0	3,0	3,0
Nezaměstnanost (%)	6,5	6,7	6,9	6,5	6,2	6,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,5	-4,1	-7,4	-8,3	-8	-7,6
Populace (mil.)	18,2	18,4	18,6	18,8	19	19,2
Konkurenceschopnost	33/138	33/137	33/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	–	–	–	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF, SB

- ▶ Evropská unie uzavřela s Chile dohodu o volném obchodu.
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Chile umístilo na 33. pozici ze 140 hodnocených zemí a dle OECD není exportně rizikovou zemí.

Vývoz ČR do Chile 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	326 062	19,1	153 198	112,8
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	117 241	6,9	118 379	-1,0
5105	Vlna chlupy zvířecí jemné hrubé mykané česané	72 345	4,2	72 611	-0,4
8537	Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a jiné základny, vybaven	71 895	4,2	64 133	12,1
3921	Desky, listy, folie, filmy, pruhy ap., ost. z plastů	70 940	4,2	47 961	47,9
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	48 230	2,8	29 816	61,8
5603	Textilie netkané i impregnované laminované aj.	45 026	2,6	34 866	29,1
3917	Trouby trubky hadice příslušenství z plastů	43 091	2,5	29 357	46,8
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	41 816	2,5	67 785	-38,3
2933	Sloučeniny heterocyk s heteroatomem dusíku ap.	38 196	2,2	33 344	14,6
Celkem TOP 10		874 842	51,3	651 450	34,3
Celkem vývoz		1 703 958		1 564 704	8,9

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Chile 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2204	Víno z čerstvých hroznů mošt vinný jiný	238 859	25,3	252 834	-5,5
1602	Přípravky konzervy jiné z masa drobnů krve	85 877	9,1	1 460	5 782,0
4703	Buničina dřevná nátronová sulfátová	82 362	8,7	77 491	6,3
0806	Hrozny vinné čerstvé sušené	69 225	7,3	74 244	-6,8
0810	Ovoce ostatní čerstvé	49 661	5,3	30 069	65,2
2208	Ethylalkohol nedenat pod 80 % destiláty likéry	47 417	5,0	37 930	25,0
0813	Ovoce sušené ne ořechy banány citrusy fíky ap.	44 624	4,7	47 337	-5,7
0203	Maso vepřové čerstvé chlazené zmrazené	39 235	4,2	40 061	-2,1
0804	Datle, fíky, ananas, avokádo apod., čerstvé, sušené	38 697	4,1	35 639	8,6
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé chlazené zmrazené	36 251	3,8	11 414	217,6
Celkem TOP 10		732 208	77,5	608 479	20,3
Celkem dovoz		944 868		862 868	9,5

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilový průmysl

Ve struktuře vývozu do Chile za rok 2018 zaujaly osobní automobily a jiná motorová vozidla první místo, což reflektuje trend chilské ekonomiky, kde se od roku 2016 každoročně zvyšuje nákup nových osobních vozidel, který v roce 2018 vzrostl o 15,6 %. Růstový trend existuje rovněž v oblasti nákladních vozidel, kterých se celkem prodalo 14018 což představuje nárůst o 6,6 %.

V oblasti automobilů existuje na chilském trhu velmi silná konkurence zejména v podobě vozů čínské provenience, které mají největší tržní podíl. Existují také možnosti investic v oblasti jeřábů, kde je však nutné počítat s konkurencí z Asie, USA i Evropy.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Důlní průmysl je nosným odvětvím chilské ekonomiky a podílí se téměř 60 % na chilském exportu. Hlavním odvětvím je těžba mědi, nicméně se těží rovněž lithium, molybden, zlato a mnoho dalších surovin. Důlní průmysl potřebuje velmi širokou škálu vybavení, nástrojů a zboží. Strategie potenciálních českých dodavatelů by měly brát v potaz jak potřeby velkých státních podniků, tak malých a středních soukromých firem, které se zdají být více kompatibilní s reálnými možnostmi českých exportérů. Stejně tak jako v ostatních oborech i v případě důlního průmyslu je bezpodmínečně nutná vysoká profesionalita potenciálních dodavatelů. Je nutno investovat do kvalitní komunikace ve španělštině a mít v místě zajištěnou alespoň formální právní identitu pobočky, díky které je možno získat daňové identifikační číslo RUT, bez kterého se nelze účastnit výběrových řízení. Trend posledních let potvrzuje, že chilský důlní průmysl bude postupně přecházet z těžby povrchové na těžbu hlubinnou. Tento vývoj bude nabízet nové šance českým firmám, které jsou v naprosté většině zaměřeny na právě na hlubinnou těžbu. Spíše, než dodávky těžkých strojů by mohly být z pohledu českých firem perspektivní dodávky moderních technologií a expertních řešení.

► Energetický průmysl

V roce 2018 pokračoval slibný trend, úspěšného prosazování se českých firem v oblastech fotovoltaiky, vodní energetiky, či v oblasti výroby energie z odpadů. V Chile existoval dlouhodobý akumulovaný deficit rozvoje energetiky, který se od roku 2014 díky rostoucímu zájmu zahraničních investorů postupně snižuje. Z důvodu vysoké seismické aktivity nelze v místě budovat jaderné elektrárny, avšak hlavní nosné odvětví chilské ekonomiky důlní průmysl je energeticky vysoce náročné. Cena a dostupnost elektrické energie jsou tedy stále palčivějším problémem. Rozvoj energetiky je tedy v poslední dekádě národní prioritou a energetické projekty mají všeobecnou podporu. Největší dynamiku zažívá rozvoj v oblasti obnovitelných zdrojů, zvláště pak energie solární. Chile má největší intenzitu slunečního záření na světě, zejména v oblasti severně od hlavního města Santiaga. V roce 2018 byl v Santiágu inaugurován první elektrický autobusový terminál, který funguje na bázi fotovoltaických panelů. Tento projekt byl navržen prezidentem Sebastiánem Piñerou, který tak chce bojovat proti vysokému znečištění ovzduší. Plánuje se další budování terminálů tohoto druhu. Připravuje se rovněž jak, modernizace tak výstavba tepelných elektráren, kde se otvírají příležitosti pro české dodavatele. V případě vodních elektráren se v současné době jakožto nejnadějnější jeví projekty malých a středních hydroelektráren. Rozvíjí se také segment větrné energetiky.

► **Obranný průmysl**

V Chile se velké oblíbenosti těší sportovní střelné zbraně a krátké střelné zbraně k sebeobraně. V roce 2016 stoupl export střelných zbraní pro civilní sektor, který nadále nabízí značný potenciál růstu. Vedle dodávek hotových výrobků se nabízí možnost výrobní spolupráce s FAMAE – Fábricas y Maestranzas del Ejército de Chile, státní firmou obsluhující pozemní vojsko.

Významné možnosti uplatnění má i český letecký průmysl. České high-tech produkty v oblasti komunikačních technologií či pasivních sledovacích systémů mají rovněž šanci uspět na místním trhu. V poslední době vzrůstá zájem o bezpilotní letouny, polní nemocnice, zdravotnické produkty či prostředky OPZHN.

► **Strojírenský průmysl**

Chile importuje 60 % průmyslových a strojírenských výrobků. České výrobky mají v Chile dobré jméno a dosud jsou kladně hodnoceny některé strojírenské výrobky ještě z doby Československa. Výhodu mají dodavatelé, kteří jsou schopni zaručit dlouhodobý servis a předvést své výrobky přímo před zájemci přímo na místě. Tak jako ve všech ostatních oborech, platí i zde pravidlo, že k proniknutí na chilský trh je nutno učinit celou škálu investic (finančních i časových) a získat přístup k relevantním osobám. Dlouhodobě se ukazuje, že cesta k úspěchu vede přes vyslání vlastního, byť dočasného, reprezentanta nebo získání místního zástupce.

► **Vodohospodářský a odpadní průmysl**

Jedná se o velmi perspektivní odvětví. Velký potenciál mají dodávky čističek odpadních vod, mobilních úpraven vody, odsolovacích zařízení, čerpadel, výrobníků pitné vody při mimořádných událostech nebo třídíren a spaloven komunálního odpadu. Od roku 2016 roste objem elektrické energie vyrobené ze zemědělských i jiných odpadů.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

Prezident Sebastián Piñera pokračuje v „Programu investic do zdravotnictví“, který nebyl zcela dokončen za předchozích vlád. V současné době Chile investuje do výstavby 57 nových nemocnic a zdravotních středisek, která mají být dokončena do roku 2026. Hlavní účel tohoto programu je modernizace státního zdravotního systému. 32 z těchto projektů pochází od předchozích vlád, 25 z nich bude ukončeno a inaugurováno za současné vlády. Výstavba dalších 25 projektů bude zahájena do roku 2022. Počítá se s celkem 12 400 lůžky. Do roku 2022 bude rovněž dokončeno 120 středisek základní zdravotní péče, 40 center bude ve fázi výstavby a dalších 40 ve fázi licitace. Jedná se o historickou investici v hodnotě 10 mld. USD. Plán modernizace počítá se zaměřením na nové technologie, zavedením větší konkurence v laboratořích, ve farmaceutickém průmyslu a podporu využívání bio ekvivalentních léků. V oboru zdravotnictví je velká zahraniční konkurence a zejména Španělsko, má v Chile velmi silnou pozici.

V případě zájmu o tento segment je bezpodmínečně nutné vyslat do Chile odborně i jazykově zdatné zástupce a poskytnout jim maximální zázemí včetně vzorků a propagačních materiálů ve španělštině.

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Zemědělství a potravinářský průmysl představují po důlním průmyslu druhý nejvýznamnější segment chilského exportu. Největší šanci na úspěch mají dodavatelé zařízení a technologií, kteří jsou schopni zaručit spolehlivý dlouhodobý servis a představit své výrobky na místě. Perspektivní jsou linky na uzení masa a ryb a technologie přípravy pokrmů. Mezi tři hlavní strategické priority Chile patří rozvoj

zpracovatelského průmyslu. Velmi perspektivní jsou tedy dodávky moderních technologií pro potravinářský průmysl.

► **Železniční a kolejová doprava**

Z dosud známých projektů lze zmínit výstavbu nových tras metra v Santiagu de Chile, výstavbu lanových drah v Iquique a Valparaísu, rozšíření a modernizaci příměstských vlaků v Santiagu (Quinta Normal, Batuco, Melipilla-celkově cca 100 km. Z dlouhodobějšího hlediska je vhodné sledovat snahu o obnovu železniční sítě. V minulosti mělo Chile značně rozvinutou síť železnic, avšak v 70. a 80. letech z různých důvodů velká část této sítě zanikla spolu s vagóny a lokomotivami. Vzhledem k neúnosné přetíženosti chilské silniční infrastruktury a s přihlédnutím k finančním a ekologickým aspektům je neodvratně nutné zahájit zásadní obnovu jak železniční sítě, tak kolejových vozidel. Jižní regiony Chile, Bío-Bío a Araucanía, v roce 2022 plánují uvést do provozu 10 elektrických a 3 dieselové rychlovlaky.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 7306 – Ost. trouby, trubky a duté profily ze železa nebo oceli
	HS 7311 – Nádoby na stlačený nebo zkapalněný plyn, ze železa nebo oceli
	HS 7321 – Kamna, sporáky, krby, vařiče, grily, aj., ze železa, oceli
	HS 8402 – Parní kotle zvané „na přehřátou vodu“
	HS 8406 – Parní turbíny
	HS 8413 – Čerpadla na kapaliny, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.
	HS 8481 – Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.
	HS 8502 – Elektrická generátorová soustrojí a rotační měniče
	HS 8503 – Části a součásti motorů, elektr. Generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 – Elektrické transformátory, statické měniče a induktoři
	HS 8537 – Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a základny pro el. ovládání
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 2807 – Kyselina sírová oleum
	HS 7228 – Ost. tyče a pruty z ost. legované oceli
	HS 7318 – Šrouby, vruty, matice, podložky aj., z železa, ocel
	HS 8408 – Motory pístové, vznětové, s vnitřním spalováním
	HS 8413 – Čerpadla na kapaliny, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 – Odstředivky, odstředivé ždímačky; stroje k filtrování, čištění kapalin nebo plynů
	HS 8429 – Samohybné buldozery, stroje na vyrovnávání terénu, rypadla, ap. s pohonem

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8430 – Ost. srovnávací, vyrovnávací, škrabací, vrtací aj. stroje; sněhové pluhy a frézy
	HS 8431 – Části a součásti jeřábů, vozíků, buldozerů, fréz aj.
	HS 8474 – Stroje na třídění, prosévání, oddělování ap. kamenů, zemin aj. nerostných hmot
	HS 8481 – Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.
	HS 8483 – Převodové hřídele a kliky; ložisková pouzdra; převodovky, setrvačníky, spojky aj.
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)
	HS 8504 – Elektrické transformátory, statické měniče a indukory
	HS 8704 – Vozidla motorová pro dopravu, nákladní
	HS 8705 – Motorová vozidla pro zvláštní účely, ne vozidla konstruovaná, především pro dopravu osob nebo nákladu
	HS 8708 – Části, součásti motorových vozidel čísel 8701 až 8705
HS 2807 – Kyselina sírová oleum	
Vodohospodářský a odpadní průmysl	HS 8414 – Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 – Odstředivky, odstředivé ždímačky; stroje k filtrování, čištění kapalin nebo plynů
Strojírenský průmysl	HS 8438 – Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů
	HS 8439 – Stroje pro výrobu buničiny, papíru, kartonu aj.
	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí, stavebnicové
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 – Stroje obráb pro vrtání frézování řezání apod.
	HS 8462 – Tvářecí stroje na opracování kovů, buchary, lisy ap.
	HS 8463 – Stroje tvářecí, jiné pro opracování kovů apod.
	HS 8465 – Obráběcí stroje pro opracování dřeva, korku, kostí ap.
Obranný průmysl	HS 8526 – Radiolokační a radiosondážní přístroje, radionavigační a radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 9302 – Revolvery a pistole, jiné než čísel 9303 nebo 9304
	HS 9303 – Zbraně střelné zaříz., využívající výbuchu ost.
Automobilový průmysl	HS 4011 – Nové pneumatiky z kaučuku
	HS 8703 – Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8705 – Motorová vozidla pro zvláštní účely, ne vozidla konstruovaná, především pro dopravu osob nebo nákladu
	HS 8711 – Motocykly a jízdní kola vybavená pomocným motorem, též s postranními vozíky

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční a kolejová doprava	HS 7302 – Konstrukční materiál pro stavbu železničních nebo tramvajových tratí ze železa nebo oceli
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové osobní vozy a nákladní vozy, s vlastním pohonem
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 8438 – Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů
	HS 8701 – Traktory a tahače
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 – Léky neodměřené, ne krev, antiséra ap., vata, aj.
	HS 9018 – Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.
	HS 9619 – Hygienické vložky a tampóny, dětské pleny